

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1925/2516

บริษัทขนส่งสุพรรณพัฒนา จำกัด โดยร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศ กรรมการผู้จัดการ โจทก์ นายศรี หรือบุญศรี สุขสมพงษ์ จำเลย บริษัทขนส่งสุพรรณพัฒนา จำกัด โดยนายนิยม วีระบุตร ผู้ร้อง ประธานกรรมการ และนาย สติธัยชัย ตั้งคงนุษ กรรมการผู้จัดการ ผู้ร้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 5, ป.วิ.อ. มาตรา 35, ป.พ.พ. มาตรา 75, ป.พ.พ. มาตรา 1144, ป.พ.พ. มาตรา 1157

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ในขณะที่ยื่นฟ้องกรรมการผู้จัดการบริษัทโจทก์มีอำนาจจัดการแทนโจทก์ได้ แต่ต่อมาผู้ที่มีอำนาจกระทำการเป็นผู้แทนของโจทก์เปลี่ยนแปลงไปเป็นของบุคคลอื่นแล้ว สิทธิที่จะจัดการแทนโจทก์ของกรรมการผู้จัดการคนเดิมย่อมสิ้นสุดลง การพิจารณาถึงตัวผู้ที่มีอำนาจจัดการแทนบริษัทโจทก์ในปัจจุบันย่อมต้องถือเอาข้อความในทะเบียนนิติบุคคลของหออทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเป็นหลักฐาน แม้กรรมการผู้จัดการคนเดิมจะคัดค้านว่า การแก้ไขข้อบังคับของบริษัทได้กระทำไปโดยมติที่ไม่ชอบด้วยหนังสือบริคณห์สนธิของบริษัทก็เป็นเรื่องที่ต้องไปว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก

คำพิพากษา

บริษัทโจทก์โดยร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศ กรรมการผู้จัดการฟ้องจำเลยในความผิดฐานยกยอกในวันนัดไต่สวนมูลฟ้อง บริษัทโจทก์โดยนายนิยม วีระบุตร ประธานกรรมการ และนายสติธัยชัย ตั้งคงนุษกรรมการผู้จัดการ ได้ยื่นคำร้องขออนุญาตนำเนนคดีแทนโจทก์ อ้างว่าที่ประชุมวิสามัญของคณะกรรมการบริษัทโจทก์ได้ลงมติตั้งให้บุคคลทั้งสองดำรงตำแหน่งดังกล่าว และให้บุคคลทั้งสองร่วมกันกระทำการแทนบริษัทโจทก์ได้ มติดังกล่าวได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายแล้ว ร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศ ไม่มีอำนาจกระทำการใด ๆ แทนบริษัทโจทก์ต่อไป ร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศ ยื่นคำแถลงคัดค้านว่ายังเป็นผู้มีอำนาจอยู่ตามกฎหมายโดยสมบูรณ์ เพราะได้ดำเนินคดีมาก่อนการจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับของบริษัทนั้นก็ได้คัดค้านไว้ต่อ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท และได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งศาลแล้ว คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ต่อมาผู้ร้องยื่นคำร้องขอถอนฟ้อง ศาลชั้นต้นได้สวนคำร้องที่ผู้ร้องขอเข้าดำเนินคดีแทนโจทก์แล้วอนุญาตให้ผู้ร้องดำเนินคดีในนามของบริษัทขนส่งสุพรรณพัฒนา จำกัดและอนุญาตให้ถอนฟ้อง บริษัทขนส่งสุพรรณพัฒนา จำกัด โดยร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศอุทธรณ์ ศาลชั้นต้นเห็นว่า เป็นอุทธรณ์คำสั่งระหว่างพิจารณา สั่งไม่รับอุทธรณ์ ร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศ อุทธรณ์คำสั่งว่ามีอำนาจฟ้อง ศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ยกอุทธรณ์ บริษัทขนส่งสุพรรณพัฒนา จำกัด โดยร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศ ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อฎีกาที่ว่าศาลชั้นต้นได้รับรองแล้วว่า โจทก์มีอำนาจดำเนินคดีแทนบริษัทได้ตามกฎหมาย กระบวนพิจารณาใด ๆ ที่โจทก์ได้ดำเนินคดีมาแต่ต้นย่อมไม่มีอำนาจหรือตัวบทกฎหมายใด ๆ ที่จะลบล้างเพิกถอนกระบวนพิจารณาที่โจทก์ได้ดำเนินมาแล้วโดยชอบด้วยกฎหมายนั้น เห็นว่า ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 5 บัญญัติว่า บุคคลเหล่านี้จัดการแทนผู้เสียหายได้ (3) ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่น ๆ ของนิติบุคคลเฉพาะความผิดซึ่งกระทำลงแก่นิติบุคคลนั้น คดีนี้ผู้ที่เป็นโจทก์อันแท้จริงคือ บริษัทขนส่งสุพรรณพัฒนา จำกัด ถึงแม้ในขณะที่ยื่นฟ้องร้อยตำรวจโทสำเนียงจะมีอำนาจจัดการแทนโจทก์ได้

แต่ต่อมาผู้ที่มีอำนาจกระทำการเป็นผู้แทนของโจทก์ได้เปลี่ยนแปลงจากร้อยตำรวจโทสำเนียงมาเป็นนายนิมกับนายสฤติชัยร่วมกัน นับแต่นั้นมาร้อยตำรวจโทสำเนียงก็ไม่มีฐานะเป็นผู้แทนของโจทก์ อันจะมีอำนาจจัดการแทนโจทก์ได้อีก ผู้ที่มีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อมาในนามของบริษัทโจทก์ได้แก่นายนิมกับนายสฤติชัยร่วมกัน เมื่อเป็นดังนี้การที่โจทก์โดยนายนิม วีระบุตร ประธานกรรมการ และนายสฤติชัย ตั้งคณะ กรรมการผู้จัดการในปัจจุบัน ขอลอนฟ้องซึ่งโจทก์ โดยร้อยตำรวจโทสำเนียง ศิริเลิศ กรรมการผู้จัดการในอดีตได้ยื่นไว้ จึงเป็นการกระทำโดยชอบ ส่วนข้อฎีกาที่ว่า การแก้ไขข้อบังคับของบริษัทได้กระทำไปโดยมติที่ไม่ชอบด้วยหนังสือ บริคณห์สนธิของบริษัทนั้น เป็นเรื่องที่ต้องไปว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากส่วนการพิจารณาถึงตัวผู้ที่มีอำนาจจัดการแทนบริษัทโจทก์ในปัจจุบัน ย่อมต้องถือเอาข้อความในทะเบียนนิติบุคคลของหอทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทเป็นหลักฐาน พิพากษายืน

องค์คณะ

ดวง ดีวาจิน · ฤกษ์ โสภิตกุล · สุมิตร พัทธพงษ์พรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1925/2516>